

Opis zanimanja

Sanitarni tehničar i inženjer (Sanitary technician and engineer)

Opis posla:

Sanitarni tehničari rade na otkrivanju zagađenja, zračenja, buke i drugih faktora okruženja koji narušavaju zdravlje. Predlažu i sprovode odgovarajuće mere kako bi se očuvalo zdravlje ljudi. Predmet njihove analize je sve što čoveka okružuje i sve što on koristi: voda, tlo, vazduh, hrana, stambeni i radni prostori, sredstva za higijenu i predmeti za opštu upotrebu.

Zapošljavaju se u zavodima za javno zdravstvo, u industriji - posebno prehrambenoj - privatnim ustanovama i sanitarnoj inspekciji. U zavodima za javno zdravstvo mogu raditi u laboratorijima ili higijensko-epidemiološkoj službi. Ako rade u laboratorijima, njihov posao uključuje odlaske na teren, gde uzimaju uzorke vode, hrane, vazduha i sl., koje nakon toga analiziraju. Procena, na primer, zdravstvene ispravnosti hrane ili vode za piće uključuje posmatranje spoljašnjih obeležja kao što su izgled, boja, ukus i miris te analize i testove kojima se otkriva prisutnost mikroorganizama i teških metala. Ako su zaposleni u higijensko-epidemiološkoj službi, prikupljaju i obrađuju podatke o

higijenskim prilikama i nekim bolestima te učestvuju u sprovođenju raznih mera za sprečavanje širenja zaraznih bolesti. Sprovode i mere dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije.

U prehrambenoj industriji prate celokupni postupak pripreme hrane od sirovina i toka proizvodnje do konačnog proizvoda. Vode računa i o redovnim zdravstvenim pregledima osoblja i organiziraju kurseve na kojima ih podučavaju kako će sprečiti zagađenje hrane. Sanitarna inspekcija sprovodi nadzor nad proizvodnjom i prometom namirnica, higijenom radne okoline, primenom odgovarajućih propisa u izgradnji raznih vrsta objekata i naselja, uređajima i predmetima opšte upotrebe itd. To čini prema utvrđenom planu ili na zahtev građana i ustanova. Granična sanitarna inspekcija nadzire promet roba i ljudi na granicama, kako bi se sprečilo širenje zaraznih bolesti ili uvoz zdravstveno neispravnih roba.

Radni uslovi:

Na većini radnih mjesta najveći deo posla sanitarni tehničari i inženjeri obavljaju na terenu. To uključuje odlaske u sve ustanove - od fabrika i bolnica do trgovina, restorana i hotela - gde treba obaviti sanitarni nadzor. Obilaze vodosnabdevajuće objekte, koji su ponekad na teško dostupnim mestima, što zahteva dobro zdravlje i kondiciju. Dok barataju uzorcima koji su možda zagađeni ili mere buku i vibracije, i sami su izloženi delovanju tih faktora, zbog čega moraju primenjivati odgovarajuće mjere i pribor za zaštitu. Moraju pažljivo postupati i s otrovima koje primenjuju prilikom uništavanja insekata i gamadi i sredstvima koja su im potrebna za laboratorijske analize. Rade u dnevnim smenama, mada u nekim situacijama moraju izaći na teren noću, vikendom ili praznikom.

Poželjne kvalifikacije i osobine:

Posao sanitarnih tehničara i inženjera zahteva visok stepen savesnosti i odgovornosti u obavljanju svih zadataka - od uzimanja uzorka do pisanja izveštaja - jer propusti mogu imati velike i dugoročne posledice na zdravlje ljudi. U njihovom poslu važna je komunikacija. Oni, naime, često rade u timovima i komuniciraju sa puno ljudi različitih struka i različitih nivoa obrazovanja. Emocionalna zrelost i etičnost pomoći će im u sprečavanju i uspešnom rešavanju mogućih sukoba. Ponekad moraju na licu mesta proceniti koje mere valja preduzeti i doneti teške odluke, npr. o zabrani rada. Izveštaje takođe pišu na licu mesta, stoga je važno da budu sigurni u svoju ocenu. kao i da se mogu s lakoćom pismeno izražavati. Analiza uzoraka zahteva dobar vid i raspoznavanje boja.

Osposobljavanje i zapošljavanje:

Sanitarni tehničari se školuju u srednjim strukovnim školama, a sanitarni inženjeri na visokim medicinskim školama. Nastavni plan sadrži samo stručne predmete, npr. hemiju, fiziku, mikrobiologiju, anatomiju, komunalnu higijenu, tehnologiju i higijenu namirnica, sanitarnu inspekciju itd.

Na tržištu rada potražnja za ovim kadrom je mala, dok je odziv kandidata osrednji.